ТОКСОПЛАЗМОЗА

Toxoplasma gondii е едноклетъчен паразит, който предизвиква заболяването токсоплазмоза. Паразитът е разпространен в целия свят, като добри условия за развитието му са топлия климат, високата влажност на въздуха и ниската надморска височина.

Заразяването с токсоплазма става по един от следните начини:
1. Фекално-орален-при ядене на недобре термично обработено месо (особено свинско, агнешко и сърнешко).
2. Зоонозен (от животно на човек) - Котките играят основна роля при предаването на паразита. Те се заразяват при ядене на мишки, птици, насекоми и други животни, заразени с токсоплазма. Паразитът се отделя чрез фекалиите в стадий на ооцист. Котките отделят милиони ооцисти в изпражнения си до 3 седмици след инфектиране и така замърсяват котешката тоалетна, както и водата и почвата, ако излизат извън къщата.
Хората могат да погълнат паразита в неговата ооцистна форма. Това може да стане при:
- Почистване на контаминирана котешка тоалетна.
- Недобро измиване на ръцете след работа със замърсена почва.
- Ядене на замърсени недобре измити, небелени, сурови плодове и зеленчуци.
- Пиене на вода, контаминирана с паразита.
3. Конгенитален (от майка на дете през плацентата) - Предаване от майката на бебето вътреутробно води до вродена, конгенитална токсоплазмоза. Бременната жена, която се е заразила за първи път по време на бременността с токсоплазма, може да няма никакви симптоми, но да предаде паразита на неродения си дете.
4. Други редки начини- при трансплантация на органи, кръвопреливане и др.

Симптомите: Повечето хора, инфектирани с токсоплазма, нямат оплаквания.
Някои хора с токсоплазмоза развиват неспецифични, подобни на грип, симптоми – болки в мускулите или подуване на лимфните възли, в течение на месец и повече.
Тежката форма на токсоплазмоза поразява мозъка, очите и други органи и се развива при острата форма на токсоплазмена инфекция или възникнала в ранните стадии на развитието и реактивирана по-късно.
Симптомите на очна локализация на токсоплазмената инфекция включват хориоретинит (възпаление на ретината и хороидеята), отслабено зрение, неясно виждане, болка в очните ябълки (особено при силна светлина), чувствителност към светлина (фотофобия), зачервяване на очите и понякога сълзене. Очните поражения могат да се реактивират след години и прогресивно да доведат до слепота.

Вродена токсоплазмоза
Повечето новородени с вродена токсоплазмоза нямат симптоми при раждане, но могат да ги развият по-късно през живота си, като слепота и умствено изоставане. Малък процент от новородените имат сериозни очни или мозъчни поражения при раждане.
Обикновено ако жената е била инфектирана преди бременността, бебето е защитено от нейния имунитет. Ако жената се зарази по време или малко преди бременността, тя може да предаде инфекцията на детето вътреутробно . Пораженията върху плода са толкова по-тежки, колкото по рано в хода на бременността е инфектиран.

Диагнозата обикновено е серологична. Тестовете измерват **Ig G** и така се преценява дали индивидът е бил в контакт с токсоплазма. Ако е необходимо да се установи времето на инфектиране, което е особено важно при бременни жени, се измерват нивата на **Ig M**.

Предпазни мерки:

1. Готвене на подходяща температура. Говеждо, агнешко и телешко месо трябва да се готвят при температура минимум 65°С.
   Свинско, мляно и дивечово месо трябва да се готвят при температура минимум 70°С.
   Птиче месо трябва да се готви при температура минимум 85°С.
2. Старателно измиване на плодове и зеленчуци.
3. Носене на ръкавици при работа в градината, по време на контакт с контаминирани вода и пясък.
4. Домашна котка, не бива да се пуска навън, хранете я само с добре сготвена, суха или консервирана храна.
5. Бременните жени да избягват контакт с котки.

РЗИ-Стара Загора вече разполага с възможност за диагностициране на заболяването чрез на метод ELISA Ig G и Ig M.

По постановление на министерски съвет №124 / 10.05.2011г за изменение и допълнение на тарифата за таксите, които се събират от органите на държавния здравен контрол по закона за здравето, изследването е с цена 17 лв.